

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia
1.3 Intézet	Római Katolikus Didaktikai Teológia
1.4 Szakterület	Vallástudomány
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Vallástudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Egyházjog: Általános szabályok						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Holló László						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Holló László						
2.4 Tanulmányi év	2019–2020	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	Kolloquium	2.7 Tantárgy típusa	választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					10
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	80				
3.8 A félév össz-óraszama	136				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Nincs
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Szakmai motiváció és elkötelezettség

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Videoprojektossal felszerelt terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Videoprojektossal felszerelt terem; internet hozzáférés; könyvtár

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Az Egyházi Törvénykönyv I. könyve „Általános szabályok” címet viseli. Ennek ismerete az egész mű megértéséhez döntő módomban szükséges, alapvető technikai szabályokat tartalmaz. Ezek nagy része ősi jogi elv, melyek nem ritkán magából a római jogból származnak. Éppen ezért szakmai kompetenciaként az általános egyházjogi alapismeretek birtoklása emelhető ki.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Képesség az egyházjogi ismeretek plébániai, valamint az iskolai és felnőtt hitoktatásban való felhasználására.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Általános kánonjogi ismeretek átadása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A diákok előkészítése az Egyházjog további tanulmányozására és megértésére. A törvények magyarázatának és alkalmazásának az elsajátítása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés a kánoni jogba	Interaktív előadás	Ferenczy-Kállay
2. A kánonjog tudománya; A jogi jelenség alapjai az egyházban	Interaktív előadás	Erdő, 35–47; Rencsik, 11–16.
3. Történeti áttekintés: Az ókori, középkori és újkori egyházjog; A kodifikációk kora	Interaktív előadás	Erdő, 47–59; Erdő 1998; Rencsik, 17–24.
4. Az Egyházi Törvénykönyv hatályossági köre; Az egyházi törvény fogalma és fajai	Interaktív előadás	Erdő, 60–71; Rencsik, 25–33.
5. Az egyházi törvény kötelező ereje, magyarázata és a joghézag kitöltésének eszközei; A jogszokás	Interaktív előadás	Erdő, 71–79; Rencsik, 33–42.
6. Az általános határozatok és utasítások; Az egyedi közigazgatási intézkedések általában: Az egyedi határozat és parancs; A leirat;	Interaktív előadás	Erdő, 80–90; Rencsik, 43–53.
7. A kiváltság; A felmentés; Szabályzatok és rendtartások	Interaktív előadás	Erdő, 91–99; Rencsik, 53–62.
8. A természetes személyek; A természetes személy jogilag jelentős tulajdonságai	Interaktív előadás	Erdő, 99–107; Rencsik, 62–69.
9. A jogi személyek; A jogcselekmények	Interaktív előadás	Erdő, 107–115; Rencsik, 69–77.
10. A kormányzati hatalom fogalma és fajai, gyakorlása, megszűnése és pótlása	Interaktív előadás	Erdő, 115–124; Rencsik, 78–86.
11. Az egyházi hivatal fogalma; A hivatal betöltése általában	Interaktív előadás	Erdő, 124–131; Rencsik, 86–92.
12. A hivatal betöltésének formái	Interaktív előadás	Erdő, 132–145; Rencsik, 92–104.
13. A hivatal elvesztése; Az elévülés és az elbirtoklás; A kánoni időszámítás	Interaktív előadás	Erdő, 146–156; Rencsik, 105–115.

14. Összefoglalás	Interaktív előadás	
<p>Jegyzet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ERDŐ PÉTER: <i>Egyházjog</i>, Budapest én.. <p>Könyvészet</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Az egyházi törvénykönyv. A Codex Iuris Canonici hivatalos latin szövege magyar fordítással és magyarázattal.</i> (Szerk. ERDŐ PÉTER) Budapest: Franklin Nyomda [é.n.] • BÁNK József: <i>Kánoni jog I-II.</i> kötet, Budapest 1960. • ERDŐ Péter: <i>Az egyházjog teológiája</i>, Budapest [é.n.]. • ERDŐ Péter: <i>Az egyházjog forrásai. Történeti bevezetés</i>, Budapest 1998 • ERDŐ Péter: <i>Hivatalok és közfunkciók az Egyházban</i>, Budapest 2003 • FERENCZY Rita - KALLAY Márta, <i>Egyházi jogi alapismeretek</i>, Budapest 2000 • KERÉKES László, <i>Egyházi Alkotmányjog</i>. Gyulafehérvár: GyRKHF levelező tagozata 1995. • RENCSIK István: <i>Egyházi törvényhozás. Általános szabályok. Házasságjog</i>. Kolozsvár 1993. • SZUROMI Szabolcs Anzelm O.PRAEM., <i>Kánonjogtudomány és kodifikáció. Megjegyzések a latin egyházjog kodifikációjához</i>. In: <i>Iustum Aequum Salutare IV.</i> 2008/2., 83–92. 		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. Témák, könyvészet, követelmények bemutatása.	Tematika interaktív bemutatása	A szemináriumi tevékenység megbeszélése
2. <i>Isten népének joga: A krisztushívők általában; az összes krisztushívők kötelességei és jogai; A világiak kötelességei és jogai</i>	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 204–231; ERDŐ, 157–173)
3. <i>Isten népének joga: A klerikusok képzése és jogi helyzete</i>	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 232–293; ERDŐ, 174–197)
4. <i>Isten népének joga: A személyi prelatúrák; A krisztushívők társulásai</i>	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 294–329; ERDŐ, 198–208)
5. <i>Isten népének joga: Az Egyház hierarchikus felépítése: A római pápa; A püspökök testülete; A püspöki szinódus;</i>	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 330–348; ERDŐ, 209–220)
6. <i>Isten népének joga: Az Egyház hierarchikus felépítése: A Római Szent Egyház bíborosai; A római kúria; A pápai követek</i>	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 349–367; ERDŐ, 221–239)
7. <i>Isten népének joga: Az Egyház hierarchikus felépítése: A részegyházak; A püspökök; A megyéspüspökök</i>	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 368–402; ERDŐ, 240–254)
8. <i>Isten népének joga: Az Egyház hierarchikus felépítése: A koadjutor és segédpüspökök; A püspöki szék adományozása és megüresedése; A részegyházak csoportjai; A részleges zsinatok; a püspöki konferenciák</i>	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 403–459; ERDŐ, 254–272)
9. <i>Isten népének joga: Az Egyház hierarchikus felépítése: Egyházmegyei zsinat; Egyházmegyei hivatal és vezetése; Egyházmegyei hivatal egyéb szervei; Tanácsadó testületek az egyházmegyében</i>	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 460–494; ERDŐ, 272–289)
10. <i>Isten népének joga: Az Egyház hierarchikus felépítése: A plébánia, a plébános és a káplán; Az esperesek, a templomigazgatók és a lelkészek</i>	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 495–572; ERDŐ, 289–303)
11. <i>Isten népének joga: A megszentelt és apostoli élet; A megszentelt élet intézményei; A szerzetesi intézmények; A világi intézmények</i>	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 573–746; ERDŐ, 304–310)

12. Az Egyház tanítói feladata: Általános tudnivalók; Az isteni ige szolgálata; Az egyház missziós tevékenysége	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 747–792; ERDŐ, 311–321)
13. Az Egyház tanítói feladata: A katolikus nevelés; A tömegtájékoztatási eszközök; A hitvallás	Tematika interaktív bemutatása	(Könyvészet: CIC 793–833; ERDŐ, 322–332)
14. Összefoglalás	Interaktív értékelés	A szeminárium kiértékelése

Könyvészet

Kötelező könyvészet:

- Az egyházi törvénykönyv. A Codex Iuris Canonici (CIC) hivatalos latin szövege magyar fordítással és magyarázattal. (Szerk. ERDŐ PÉTER) Budapest: Franklin Nyomda [é.n.]
- ERDŐ PÉTER: *Egyházjog*, Budapest é.n..

Ajánlott könyvészet:

- Papst Franziskus, Apostolische Konstitution *Veritatis Gaudium über die Kirchlichen Universitäten und Fakultäten*, in: http://w2.vatican.va/content/francesco/de/apost_constitutions/documents/papa-francesco_costituzione-ap_20171208_veritatis-gaudium.html (A dokumentum elérhető az alábbi nyelvek: angol, spanyol, francia, olasz, latin, lengyel, portugál)
- BÁNK JÓZSEF: *Kánoni jog* I-II. kötet, Budapest 1960.
- ERDŐ PÉTER: *Az egyházjog teológiája*, Budapest [é.n.].
- ERDŐ PÉTER: *Hivatalok és közfunkciók az Egyházban*, Budapest 2003
- FERENCZY RITA - KÁLLAY MÁRTA, *Egyházjogi alapismeretek*, Budapest 2000
- RENCSIK ISTVÁN: *Egyházi törvényhozás. Általános szabályok. Házasságjog*. Kolozsvár: Gloria Kiadó 1993.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az egyházi törvénykönyvnek az Egyházi Tanítóhivatal által történő hivatalos és a jogászok többségének véleményét tükröző értelmezést követjük.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az elsajátítandó anyag ismerete	Félévközi zárhelyi dolgozat	20 %
		Félévi szóbeli vizsga	20 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20 %
10.5 Szeminárium / Labor	Egy a megadott témák közül szabadon választott téma – interaktivitásra törekvő – PPT vázlattal vetített bemutatása.	A megtartott referátum kiértékelése	20 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Az általános kánonjogi alapfogalmak ismerete. • Az értékelési kritériumokban felsoroltakból minimális 45 % megszerzése. 			
10.7 A parciális vizsga (félévközi zárhelyi dolgozat) formája			
<ul style="list-style-type: none"> • A parciális vizsgát a 9. héten tartjuk. A parciális vizsga keretében minden hallgató egy és azonos kilenc tételpontból álló vizsgalap írásbeli kidolgozásával vizsgázik. Tételsor nincs, az anyag első részéből kilenc kérdésre kell válaszolni. 			

10.8 A félévi vizsga formája
<ul style="list-style-type: none"> A félévi vizsga szóbeli formában történik. Minden félévi vizsgára jelentkező hallgató a megadott tizenkét tételből kettőt húz, és szabad választás alapján a két tétel egyikének lényegre törő bemutatásával vizsgázik. A vizsga, a másik húzott tétel, ill. szükség esetén az anyag többi részéből további kérdések megválaszolásával válik teljessé. A félévi vizsgára a tételsort a parciális vizsgát követő héten adom meg.
10.9 A pótvizsgával kapcsolatos elvárások
A pótvizsga a pótszesszióban a megadott dátumon mind a parciális, mind pedig a félévi vizsga anyagából lehetető, az elvárások változatlanok a 10.7 és 10.8 pontokban közöltekhez képest.
10.10 A szemináriummal kapcsolatos elvárások
<ul style="list-style-type: none"> A szeminárium a vezető tanár által javasolt témák egyikének a szeminárium keretében történő önálló, PPT bemutatóval kísért interaktív bemutatásának értékeléséből áll. A szemináriumon a jelenlét nem kötelező. Hiányzás esetén az egyes szemináriumi témák pótlására a szemináriumvezetővel egyeztetve az illető szemináriumi témának a bibliográfia alapján, két A4-es terjedelmű oldalon Times New Roman 12-es betűvel, másfeles sorközzel történő vázlatos kidolgozásával és a bibliográfia külön oldalon való jelzésével van lehetőség. A vázlatok általi pótlás határideje az illető szemináriumi téma bemutatását követő hét vége, azaz péntek du. 16.00 óra. A szeminárium bemutatása szükség esetén kiváltható – amennyiben a hallgató a szemináriumvezetővel a félév második hetének végéig egyeztet – egy, a metodológiai szabályok figyelembevételével elkészített legalább 10 oldalas szemináriumi dolgozattal. Ebben az esetben a dolgozat leadási határideje a szesszió kezdetét megelőző nap.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2019. április 27

Dr. Holló László

Dr. Holló László

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2019. április 27

Dr. Zamfir Korinna